

— „опитната истина“ на Западъ. — Въ какво се състои земното бла-
женство? — Образование, справедливост, социално равенство. —
Надмощие на разума и прогонване на невежество и суевърие. — „На-
родното дѣло и съвременната култура“. — Спасението на българитѣ
 зависи отъ напредѣка на положителното знание. — Идеята за прогре-
 са на човѣчеството въ умствено и нравствено отношение. — Вѣра въ
 триумфа на българския народъ. — Влияние на философията отъ XVIII
 вѣкъ: Хердеръ, Кондорсе, Тюрго. — Три периода на социалното раз-
 витие (Огюстъ Контъ). — Защита на позитивистичната идеология у
 Селимински. — Какви истини ни подсказва историята като поука? —
 Омраза къмъ софистите, врагове на критическата наука. — Гърцитѣ
 спрѣмо българитѣ. — 4. Религия и моралъ. — Интересъ къмъ
 тѣхъ отъ становище на общата философия и на българската черковна
 борба. — Влияние на Волтера, съ неговия рационализъмъ и деизъмъ. —
 Пиеръ Белъ и Олбакъ за духовенство, обреди и суевърие. — Волней
 за пораженията на фанатизма и за смисъла на богословските догми.
 — Дюпюя за произхода на религията. — Селимински усвоява този
 родъ идеи. — Недостатъкът имъ отъ становище на религиозната на-
 ука. — 5. Възгледи и критика на Селимински. — Волтери-
 анство на питомците въ Кидония и гръцките училища (Г. Золотович
 и Г. Раковски). — Селимински дили корена на религията въ съгласие
 съ Волней и Дюпюя. — „Духовнишкото съсловие и неговиятъ произ-
 ходъ“. — Религия и култура въ взаимната си свръзка. — Какво пред-
ставяятъ обредите и какви сѫ недостатъците на монашеството? — 6.
 Апология на Евангелското учение. — Истинскиятъ сми-
 сълъ на понятията „Богъ, религия, духовенство, човѣкъ“. — Лично-
 стъта на Иисуса като божествено откровение на нравствеността. —
 Христовата вѣра се налага като мирова мѫдростъ. — Старото идоло-
 поклонство пречи за насаждането ѝ. — Необходимост да се обнови
 черквата. — Лутеръ и примѣрътъ на Англия. — Пороци на фенер-
 ското духовенство. — Религията не трѣбва да упражнява ни физиче-
 ски, ни нравственъ тероръ. — Идеи върху българския черковенъ въ-
 просъ (1863). — Какво налага съвѣтъта на славянските народи. —
 Патриаршията и нравствениятъ ликъ на монасите. — Селимински по-
 твърждава разкритията на Н. Бозвели . . . . .

ГЛАВА XV

ИСТОРИЧЕСКИ И ПОЛИТИЧЕСКИ ИДЕИ

1. Подбуди къмъ занятия съ история. — Паисиевска „ревность и жалостъ“ по българската народност. — Селимински като поклонникъ на Плутарх. — "Поуки за съвременния политикъ реалистъ. — Естествено научна метода въ историята. — Фактори въ развоя на народите; влияние на срѣда и условия, споредъ Хумболдта и Ламарка. — Опасности за нравственъ и политически напредъкъ на българския народъ. — Историческа просвѣта и гордость за националнитѣ светини. — Положителни качества на българския характеръ. —